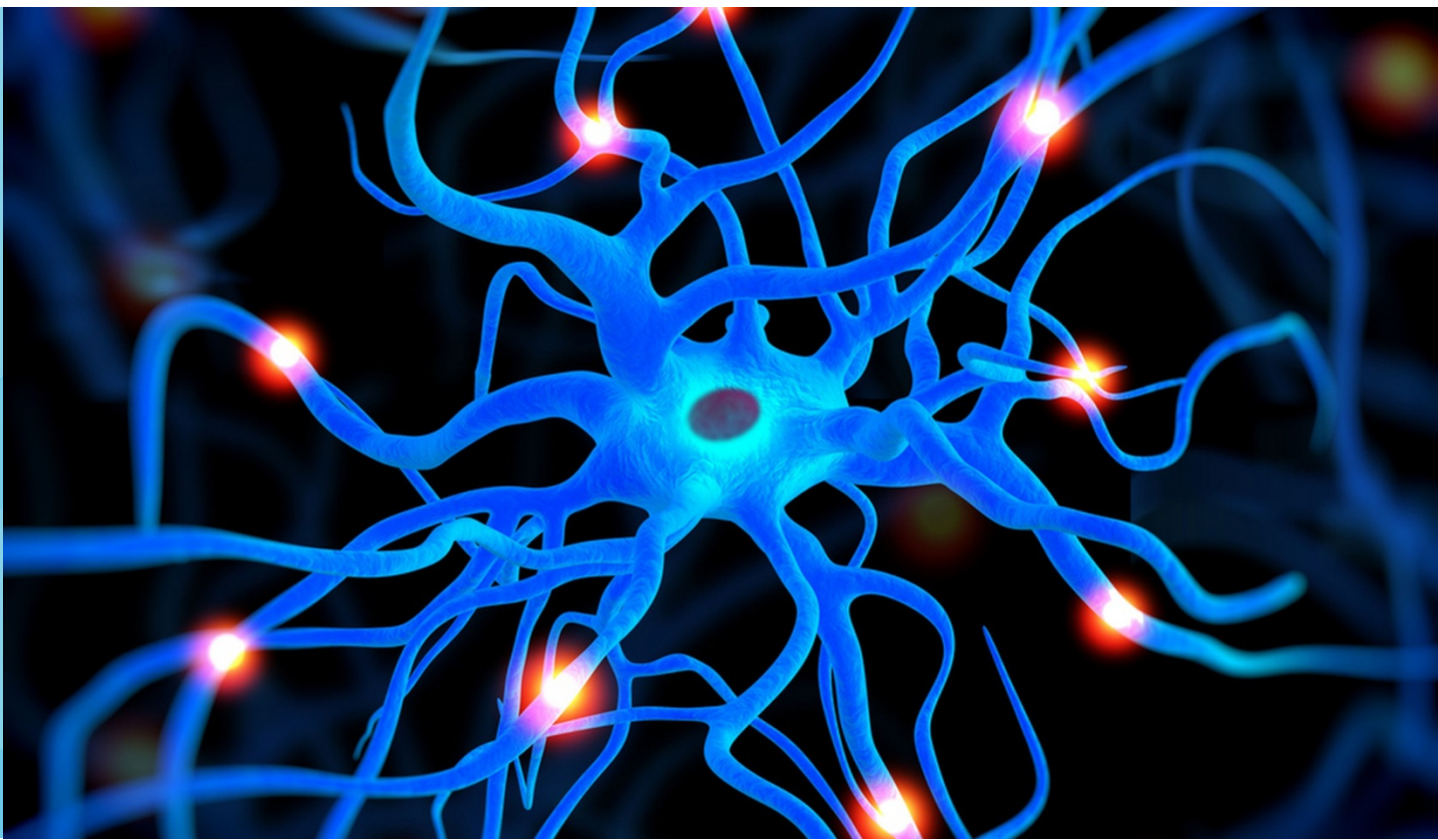

Patiënteninformatie

Behandeling van de sympaticusketen (infiltratie, (P)RF en alcoholisatie)

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding.....	4
Omschrijving en doel van de behandeling	4
Vorbereiding op de behandeling	5
Verloop van de behandeling	6
Verloop na de behandeling	6
(Gepulseerde) radiofrequente behandeling (P)RF.....	7
Alcoholisatie	8
Hernemen activiteiten en/of arbeid na de behandeling.....	8
Neveneffecten en complicaties	8
Röntgenstralen bij interventionele procedures.....	9
Kostprijs	9
Tot slot	10
Wie contacteren bij vragen / problemen?	10
Persoonlijke notities/ vragen	11

Meer info op www.azturnhout.be/pijncentrum

Inleiding

Deze brochure biedt u de nodige informatie over de behandeling van de lumbale sympaticusketen (LSB). U leest hierin meer over de behandeling zelf en eventuele nazorg van de behandeling. Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw arts of verpleegkundige.

Gelieve deze brochure mee te brengen als u naar het ziekenhuis komt en begeleiding te voorzien **3 uur** na de behandeling.

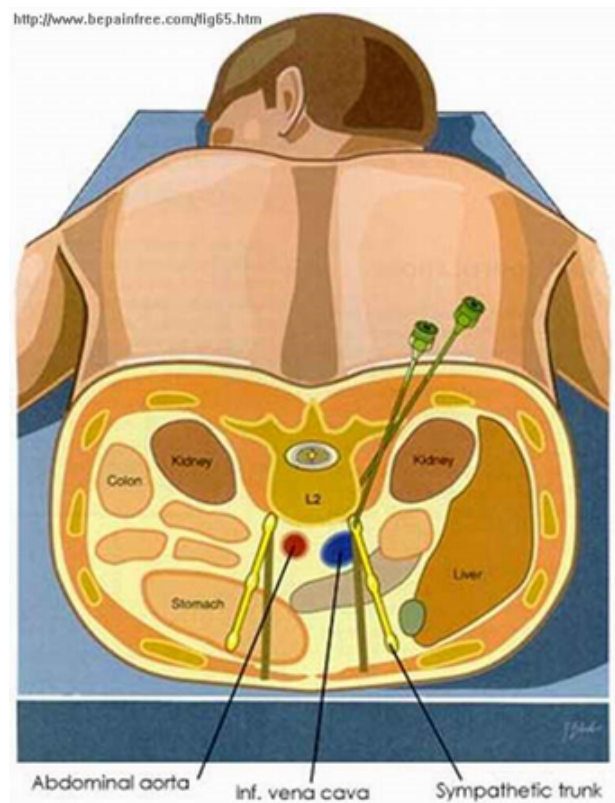
Omschrijving en doel van de behandeling

Samen met uw doorverwijzend arts en/of de specialist van het pijncentrum heeft u besloten om over te gaan tot een behandeling van de lumbale sympaticusketen.

Deze zenuwknopen liggen in de rug, aan de voorzijde van de wervels (L2, L3 en L4) en dit aan beide kanten. Het is een zenuwknop van het autonoom, sympatisch zenuwstelsel.

Een behandeling van de sympaticusketen wordt uitgevoerd als vermoed wordt dat het 'uitschakelen' van deze zenuw uw pijnklacht duidelijk zou kunnen verminderen.

Per sessie zal er één zijde behandeld worden (links of rechts).

Indicaties

- Sympatische pijn van de onderste ledematen zoals CRPS (Chronic Regional Pain Syndrome), vroeger ook Südeck of algoneurodystrofie genoemd
- Andere pijnsyndromen, die gepaard gaan met verkleuring, zwelling, en koud aanvoelen van het onderste lidmaat
- Slechte doorbloeding van het onderste lidmaat

Gelieve ons tijdig te verwittigen indien:

- u zwanger bent (er mogen dan geen röntgenstralen gebruikt worden)
- u bloedverdunners neemt
- u allergisch bent aan contraststoffen, lokale verdoving, ontsmettingsmiddelen of pleisters
- u uw afspraak niet kan nakomen
- u een pacemaker of defibrillator (ICD) heeft.

Wat moet u meebrengen?

- De verwijfsbrief van de arts met de door u ingevulde en ondertekende achterzijde
- Een lijst van alle medicatie die u neemt
- Protocol van MRI / CT- of andere scan indien genomen in een ander ziekenhuis dan AZ Turnhout

Vorbereiding op de behandeling

Deze behandeling gebeurt tijdens een **dagopname** in het pijncentrum.

- U krijgt een zetelbed toegewezen en er zal gevraagd worden een operatieschortje aan te doen. Uw ondergoed mag u aanhouden.
- U dient nuchter te zijn.
- We brengen op voorhand een infuus aan. Dit dient voor de veiligheid.
- De temperatuur van beide voeten zal gemeten worden voor en na de proefbehandeling.

Deze procedure gebeurt onder een **plaatselijke verdoving**. De behandeling wordt uitgevoerd in de behandelingszaal van het interventioneel pijncentrum.

Er zal u gevraagd worden om op de buik te gaan liggen op de behandelingstafel. We letten er op dat u zo comfortabel mogelijk kan liggen. Met röntgenstralen wordt het deel van de wervelkolom in beeld gebracht, waar we deze zenuwknopen willen behandelen.

De huid zal ontsmet worden. Dit kan wat koud aanvoelen.

Het is heel belangrijk dat u tijdens de hele procedure **stil blijft liggen**. Wanneer u zich niet comfortabel voelt, u niet op een aangename manier op de behandelingstafel ligt of wanneer u zich zorgen maakt over iets,

mag u dat steeds melden. Wij zullen er alles aan doen om het u zo aangenaam mogelijk te maken.

Verloop van de behandeling

Tijdens deze procedure worden de zenuwknoepen (lumbale sympaticusketen) verdoofd door er een kleine hoeveelheid van een lokaal verdovend product omheen te injecteren. Dit gebeurt door heel precies de punt van de naald onder geleide van röntgenstralen tot vlak bij deze zenuwknoop te brengen. Er wordt dikwijls een kleine hoeveelheid contrastvloeistof gebruikt om aan te tonen dat de naald correct gepositioneerd is.

Verloop na de behandeling

Na de behandeling gaat u naar de dagzaal. Daar kan u even bekomen, iets drinken of eten. Voorzichtigheid is geboden omdat u eventueel wat minder kracht kan hebben in het been onmiddellijk na de punctie. Dit is niet verontrustend en wordt veroorzaakt door de verdovende stof die geïnjecteerd werd.

De dag van de procedure mag u niet zelf een voertuig (of machines) besturen. U mag wel met het openbaar vervoer (of taxi) komen.

Gelieve 6 tot 8 weken na behandeling de vragenlijst via mynexuzhealth in te vullen. Indien u niet voldoende digitaal onderlegd bent, zal de verpleegkundige u een 'registratieformulier na pijnbehandeling' meegeven dat u kan invullen en bezorgen aan het onthaal van het ziekenhuis ofwel op te sturen naar:

Pijncentrum AZ Turnhout
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout.

(Gepulseerde) radiofrequente behandeling (P)RF

Indien de proefbehandeling tijdelijke verbetering geeft van de pijn kan beslist worden deze zenuwen verder te behandelen door middel van PRF, RF of alcoholisatie om een langdurig effect te bekomen.

Deze verdere behandelingen gebeuren op ongeveer dezelfde manier als de proefbehandeling, maar nemen meer tijd in beslag. Daarom wordt dit dikwijls onder sedatie (een 'roesje') gedaan om uw comfort te verhogen.

Heel precies wordt de punt van de naald onder geleide van röntgenstralen (of onder echogeleide) tot vlak bij deze zenuwknopen gebracht. Door deze naald wordt een elektrode geplaatst. We controleren door stimulatie of we de grote zenuwstructuren in de rug vermeden hebben.

Een **PRF (gepulseerde radiofrequente) behandeling** op een zenuw kan er voor zorgen dat die zenuw van gedrag verandert. Dit resulteert dan in een vermindering van de pijngeleiding over de betrokken zenuw. Bij een gepulseerde radiofrequente behandeling wordt stroom met kleine stootjes tegelijk gegeven. Hierdoor zal de temperatuur ter hoogte van de zenuw niet hoger oplopen dan 42°C, dit wordt nauwkeurig opgevolgd tijdens de behandeling. Hierdoor ontstaat er geen zenuwschade maar verandert het gedrag van de zenuw. Door een gepulseerde radiofrequente stroombehandeling kan uw pijn gedurende een langere periode verminderen.

Een **RF (radiofrequente) behandeling** betekent dat de zenuwen verwarmd worden tot 80 graden Celsius en er op deze manier een letsel optreedt van deze zenuwen ook met het doel dat deze zenuwen minder tot geen pijnprikkels meer gaan doorgeleiden via het ruggenmerg naar de hersenen toe.

Het effect van deze behandeling kan soms 6 tot 8 weken op zich laten wachten. U dient dus geduld te hebben.

Na de behandeling gaat u terug naar de dagzaal. Daar kunt u even bekomen, iets drinken of eten.

U moet nadien nog minstens een paar uur blijven.

De dag van de procedure mag u zelf geen voertuig (of machines) besturen. U mag wel met het openbaar vervoer (of taxi) komen.

Alcoholisatie

Indien u uitgebreid vaatlijden met onvoldoende doorbloeding hebt en niet meer in aanmerking komt voor een operatie van de bloedvaten in de benen, kan een alcoholisatie gepland worden van de lumbale sympaticusketen.

De procedure is gelijkaardig als bij de infiltratie met lokale verdoving van de lumbale sympaticusketen: de punt van de naalden worden heel precies onder geleide van röntgenstralen tot vlak bij de zenuwknoopen gebracht.

Er wordt dan in plaats van een lokaal verdovende stof, alcohol ingespoten ter hoogte van de lumbale sympaticusketen. Hierdoor wordt deze zenuwknoop beschadigd, waardoor er meer bloed kan stromen naar de benen.

Hernemen activiteiten en/of arbeid na de behandeling

De dag van de behandeling dient u het rustig aan te doen en bent u werkonbekwaam. Desgewenst kan u hier een attest voor 1 dag krijgen. Gelieve dit door te geven aan de verpleegkundige bij opname.

De dag na de behandeling kan u in principe al uw activiteiten hernemen.

Neveneffecten en complicaties

Deze ingreep is nagenoeg zonder complicaties.

Theoretisch gezien zijn de mogelijke complicaties van elke procedure:

- Bloeduitstorting (hematoom)
- Infectie
- Allergische reactie op 1 van de toegediende producten of ontsmettingsmiddelen
- Tijdelijke krachtsvermindering is een mogelijk bijverschijnsel door overloop van de verdovende stof naar de zenuwen van het been
- Beschadiging van de zenuwstructuren rondom

Volgende complicaties komen enkel voor na een alcoholisatie:

- Verlamming (zeer zelden)
- Napijn ter hoogte van de rug gedurende enkele dagen

Om die reden volgen we een streng beleid naar de inname van bloedverdunners, werken we onder strikt steriele condities (ontsmetting, handschoenen, afdekdoek,...) en worden de naalden heel nauwkeurig onder röntgendoorlichting geplaatst.

Röntgenstralen bij interventionele procedures

Tijdens de behandeling gebruiken we beeldvorming met röntgenstralen. De hoeveelheid straling hangt af van de moeilijkheidsgraad van de procedure.

De hoeveelheid röntgenstralen die we gebruiken bij behandelingen in de pijnkliniek is zo gering dat de kans op schadelijke effecten heel klein is, ook als u meerdere behandelingen hebt ondergaan.

Meer informatie over Röntgenstralen kan u vinden op de website van medische beeldvorming van ons ziekenhuis op:

<https://www.azturnhout.be/diensten/medische-disciplines/medische-beeldvorming/risicos-van-straling>

Indien u nog vragen heeft over de procedure of over Röntgenstralen, twijfel dan niet om uw arts hierover aan te spreken.

Kostprijs

Onze pijnartsen zijn geconventioneerd en gebruiken de door het RIZIV erkende tarieven. Uitzonderingen hierop zijn bepaalde behandelingen waarvoor nog geen RIZIV-nomenclatuur bestaat (bepaalde behandelingen onder echogeleide). Indien dit op u van toepassing zou zijn, zal dit op voorhand met u besproken worden en zal uw toestemming hiervoor worden gevraagd.

Een indicatie van de kostprijs van een behandeling op het pijncentrum kan steeds opgevraagd worden aan het secretariaat.

Geldigheidstermijnen van proef-infiltraties kunnen wijzigen. Bij het maken van afspraken kijken wij steeds na of je in aanmerking komt voor terugbetaling.

Tot slot

Wij hopen van harte dat deze brochure u wegwijs heeft gemaakt in het verloop en de nabehandeling van de lumbale sympaticusketen.

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij de behandelende arts of verpleegkundige.

Als u hierna nog niet tevreden bent, kan u terecht bij de ombudsdienst via e-mail op ombudsdienst@azturnhout.be of persoonlijk na telefonische afspraak op het nummer 014 44 41 25.

Voor uw patiëntenrechten kan u terecht op www.azturnhout.be/patient/patientenrechten

Wie contacteren bij vragen / problemen?

Secretariaat pijncentrum, Route E61
Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014/ 44 42 71

Meer informatie betreffende de ingrepen en informed consent, kan u terugvinden op onze website: <https://www.azturnhout.be/pijncentrum>

Bij urgente problemen 's nachts of in het weekend, kan u zich richten tot de dienst spoedgevallen die dan eventueel doorverbindt met de dienst anesthesie.

Persoonlijke notities/ vragen

Indien u vragen of opmerkingen hebt, kunt u die hier noteren. Zo hebt u ze altijd bij de hand bij een gesprek met uw arts of verpleegkundige.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

AZ Turnhout vzw

www.azturnhout.be

info@azturnhout.be

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef

Steenweg op Merksplas 44

2300 Turnhout

014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth

Rubensstraat 166

2300 Turnhout

014 40 60 11

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
• Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout